

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Giltig från: 2025-09-24

Innehållsansvar: Carina Granström, (cagr2), Sektionsledare

Giltig till: 2027-09-24

Godkänd av: Ann Örtoft, (annor12), Överläkare

Biopsier i buk inkl. lever med ultraljud

Metodbok Ultraljud

Gemensam rutin för att utföra undersökning på ett säkert och enhetligt sätt.

Förändringar sedan föregående version

Reviderad, förtydligat storlek på hjärtnål.

Utförs

NÄL och Uddevalla

Patientförberedelser

- Patienten fastande 6 timmar före undersökningen.
- Provtagning enligt rutin: [Koagulationsstatus vid perkutana interventioner, handläggning](#).
Undantag: [Provtagningsrutiner för Palliativa patienter](#)

Kontrollera provsvar i Melior och skriv in värdena, provtagningsdatum och din signatur i Remissanteckningar i RIS

Läkemedel

	NÄL	Uddevalla
Xylocain 10 mg/ml, 10 ml (anestesi)	Skåp 1	Skåp 2
Lidocain 10 mg/ml	Skåp 1	Skåp 2

Material

	NÄL	Uddevalla
Biopsipistol /grön låda	Skåp 2	Skåp 4
Biopsinål för punktion (rådgör med läkare) Mellannål/Rosa: 18gx10 cm, 18gx13 cm, 18gx20 cm Grovnål/Grön: 14gx10 cm Hjärtnål 0,9 x 150 mm	Skåp 2 Skåp 1	Skåp 1 Skåp 2

Formaldehydlösning 4% fosfatbuffrad 1 burk (till vävnadsprov)	Låda 4	Skåp 3
Punktionsset Sahlgrenska	Skåp 2	Skåp 1
Transducer Cover 100 mm (till pistolen)	Skåp 2	Skåp 4
Transducer Cover Kit/slangskydd med nålguide, steril gel (till transducer)	Skåp 2	Skåp 1
Sterila handskar 2 fp (läk, ssk/usk) Obs! Spara pappret från en handskförpackning till vävnadsprovet	Skåp 2	Skåp 1
Plastförkläden	Skåp 2	-
Nålförare till transducer (rådgör med läkare)	Skåp 2	Skåp 1
Steril plasthuv (till ultraljudsmaskin/tangentbord)	MIV utanför lab 3	Skåp 1
Klorhexidinsprit 5 mg/ml (hudtvätt)	Bänk	Skåp 2
Häfta/Plåster	Låda 3	Låda 6

Tillvägagångssätt

- Patienten i ryggläge – läkaren kör ett vanligt ultraljud (eventuellt komplettering med en kontrastundersökning före biopsin).
- Steriltvätta patienten över aktuellt område.
- ½ hålduk över patientens nedre del – aktuellt område.
½ hålduk över patientens övre del – aktuellt område.
Grönt lakan över patientens ben.
- Steril plast över ultraljudsmaskinen/tangentbord.
- Klä transducern med sterilt slangskydd/gummiband.
- Håll en klick gel på patientens sterila lakan.
- Läkaren placerar transducern på patienten och ger lokalbedövning, sticker med biopsipistolen och tar ett vävnadsprov som placeras på pappret från handskförpackningen.
- Med sax/pincett placeras provet i burk/Formaldehydlösning.

Dokumentation i PACS

- Läkaren fyller i Farmaka i undersökningskortet
- Fyll i ansvarig läkare, sjuksköterska/undersköterska
- Start-stopptid
- Undersköterskan skriver ut ett Omvårdnadsdokument som följer patienten till avdelningen.

Hantering av prover

Information/förfrågan till polikliniska patienten

- ”Går det bra om provet sparas till forskning?” [Biobankslagen](#)
- Informationsblad till patient - [Till dig som lämnar prov – för utskrift](#) (Nationella Biobanksrådet)

Burk/Formaldehydlösning

Märk upp burken/Formaldehydlösning med etikett, skriv; datum,

av t ex Kir mott, patientens namn, personnummer (10 siffror), undersökning: Biopsi.

Stäm av patientdata på etikett och remiss med patienten!

Vid prov från olika lokalisationer; numrering.

Ange höger eller vänster vid pariga organ.

Remiss

Kontrollera remiss i Melior

Använd annars Remiss ”PATOLOGI”.

Alternativt använd ifyllningsbar PAD Remiss via datorn (för utskrift)

Remissen ska innehålla: namn, personnummer (10 siffror), provtagningsdatum, avdelning, remitterande läkare

Kliniska data, utmärkt område för provtagning – fylls i av röntgenläkaren

Vid provtagning från olika lokalisationer numrering, höger eller vänster vid pariga organ.

Prov/remiss lämnas

NÄL	Uddevalla
Dagtid (7:30–15:30) av ultraljudspersonal. Jourtid prov/remiss följer med patienten till avdelningen.	Använd brunt vadderat transportkuvert. Lägg transporthylsan i ”provfickan”, remissen placeras i remissfickan. Märk kuvertet ”PAD NÄL” – skickas med internposten

Eftervård

Sängläge och fasta 4 timmar.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning
Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Carina Granström, (cargr2), Sektionsledare

Godkänd av: Ann Örtoft, (annor12), Överläkare

Dokument-ID: NU10095-1819752655-114

Version: 8.0

Giltig från: 2025-09-24

Giltig till: 2027-09-24